Nr. DOK-4610

Nr. DOK-4622

Nr. DOK-4626

Nr. DOK-4627

Teisminio proceso Nr. 2-52-3-04398-2017-6

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2021 m. rugpjūčio 26 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Gedimino Sagačio ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2021 m rugpjūčio 12 d. paduotu **atsakovės G. B. B. ep R.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m gegužės 18 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 18 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės UAB "Turto lizingas" ieškinį atsakovams GB. B. ep R. ir S. N. R. dėl iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų ir žalos atlyginimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik *išimtinais* atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio 2</u> dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad iis (taisės pažeidimas) galžio turėti itakos pateisėto spraedimo (nutoties) prižminui.

pagristi, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagristi, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotas praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad byloje teismų procesiniai sprendimai priimti pažeidžiant esminius civilinio proceso principus (CPK 6, 11, 12, 13 14, 15, 17 straipsniai), o pirmosios instancijos teismo sprendimas, teismui nutarus nagrinėti byla mišriuoju (nuotoliniu ir fiziniu) būdu bei atsisakius atidėti posėdį, priimtas pažeidžiant atsakovės esmines dalyvavimo civiliniame procese teises (CPK 42 straipsnis). Atsakovės teigimu, vertinant situaciją valstybėje dėl pandemijos plitimo ribojimo, asmenų ribojimus judėti tarp savivaldybių ir į valstybės įstaigas, atsakovų socialinę padėtį ir amžių, pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nusprendė dėl mišraus (nuotoliniu ir fiziniu būdu) teismo posėdžio organizavimo ir taip pažeidė atsakovės procesines teises bei esminius procesinės teisės principus. Atsakovė teigia, kad, esant CPK nuostatų neapibrėžtumui dėl teismo posėdžių formos mišriuoju būdu, egzistuoja poreikis kasaciniam teismui pateikti išaiškinimus šiuo aspektu. Atsakovė taip pat nurodo, kad ieškovo teikti dokumentai (išskyrus patikslintą ieškini), taip pat pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesiniai sprendimai dėl ieškovo patikslinto ieškinio reikalavimų tenkinimo atsakovei ir jos sutuoktiniui – Prancūzijos Respublikos piliečiams (turintiems leidimus laikiniai gyventi Lietuvos Respublikoje) – pateikti valstybine (lietuvių) kalba, tačiau neišversti į jų gimtąją prancūzų kalbą. Anot atsakovės, taip šią bylą nagrinėję teismai pažeidė proceso kalbos teisės principą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Kasaciniame skunde nenurodyta, kokios konkrečiai neišverstuose ieškovo pateiktuose procesinių dokumentų prieduose esančios informacijos pagrindu buvo padarytos esminės bylą nagrinėjusių teismų išvados, nulėmusios skundžiamų teismų procesinių sprendimų neteisėtumų, taip pat kokios skundžiamų procesinių sprendimų teisėtumui reikšmingos aplinkybės nebuvo atskleistos dėl to, kad buvo pasirinktas mišrus pirmosios instancijos teismo posėdžio organizavimo būdas. Taigi, iš kasacinio skundo argumentų nėra galimybės nustatyti, ar dalies dokumentų (jų priedų) neišvertimas bei mišrus (nuotolinis ir fizinis) teismo posėdžio organizavimo būdas galėjo turėti įtakos skundžiamų teismų procesinių sprendimų teisėtumui, jei taip – kokios. Todėl, atrankos kolegijos vertinimu, kasaciniame skunde išdėstytais argumentais dėl proceso teisės normų pažeidimų (pasirenkant mišrų pirmosios instancijos teismo posėdžio organizavimo būdą ir / ar neišverčiant patikslinto ieškinio priedų į atsakovams suprantamą kalbą, kai šie vedė bylą per atstovus) nepagrindžiama, kad šie pažeidimai galėjo

turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka <u>CPK 346 straipsnio</u>, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą atsisakytina priimti atsakovės įgaliotos atstovės G. Š. 2021 m. rugpjūčio 18 d. pateiktą dokumentą (registruotą numeriu DOK-4627), įvardytą, "Prašymas Nr. 2 Paaiškinamasis Raštas", kuriame pateikiami atsakovės papildomi paaiškinimai dėl pateikto kasacinio skundo.

2021 m. rugpjūčio 18 d. Lietuvos Aukščiausiajame Teisme elektroniniu paštu gautas atsakovės procesinis dokumentas (registruotas numeriu DOK-4622), įvardytas "Prašymas Nr. 1 Patikslintas kasacinis skundas", kuriuo prašoma pratęsti terminą kasaciniam skundui paduoti, šiam prašymui pagrįsti nurodoma, kad advokatė E. Latauskienė yra saviizoliacijoje, o atsakovė serga rimta liga ir nuo 2021 m. rugpjūčio 2 d. turi nedarbingumą, todėl bendravimas su atstove yra apsunkintas, atsakovė ir advokatė negalėjo sukontaktuoti, gauti visų reikiamų dokumentų ir aptarti visas aplinkybes, kurios turėjo būti paminėtos kasaciniame skunde. Tą pačią dieną, t. y. 2021 m. rugpjūčio 18-ąją, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo raštinėje gautas šio procesinio dokumento originalas, registruotas numeriu DOK-4626.

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – <u>CPK</u>) 175¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad procesiniai dokumentai teismui gali būti pateikiami elektroninės formos elektroninių ryšių priemonėmis. Procesinių dokumentų pateikimo teismui elektroninių ryšių priemonėmis tvarką ir formą nustato teisingumo ministras. Teisingumo ministro 2012 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 1R-332 patvirtinto Procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos aprašo 3 punkte nustatyta, kad procesiniai dokumentai elektroninių ryšių priemonėmis teismui pateikiami naudojantis Lietuvos teismų informacinės sistemos Viešųjų elektroninių paslaugų posistemiu, išskyrus šio aprašo 8-9¹ punktuose nurodytus atvejus. Procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos apraše galimybė teikti teismui procesinius dokumentus elektroniniu paštu (net ir pasirašytus elektroniniu parašu) nėra

Atsakovė procesinį dokumentą (įregistruotą numeriu DOK-4622), įvardytą "Prašymas Nr. 1 Patikslintas kasacinis skundas", pateikė elektroniniu paštu. Kadangi pirmiau nurodytuose teisės aktuose nenustatyta galimybės procesinius dokumentus teismui civiliniame procese paduoti elektroniniu paštu, laikytina, kad atsakovės pateiktas procesinis dokumentas (reg. Nr. DOK-4622) neatitinka bendrųjų procesiniams

dokumentams keliamų reikalavimų, todėl yra nepriimtinas.

<u>CPK 77 straipsnio</u> 1 dalyje nustatyta, kad teismo paskirti ir nepasibaigę procesiniaį terminai teismo gali būti pratęsiami rašytinio proceso tvarka. Taigi, gali būti pratęsiamas tik teismo paskirtas ir nepasibaigęs procesinis terminas. Šiuo atveju prašoma pratęsti įstatymo nustatytą (ir, be

kita ko, kasacinio skundo padavimo dieną nepasibaigusį) terminą, todėl prašymas netenkintinas.

Kartu atrankos kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad asmenims, praleidusiems terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažista svarbiomis, praleistas terminas gali būti atnaujintas. Pareiškimas dėl termino atnaujinimo turi būti motyvuotas. Prie pareiškimo turi būti pridedami įrodymai, pagrindžiantys praleisto termino atnaujinimo būtinumą. Taip pat pažymėtina, kad paduodant pareiškimą dėl termino atnaujinimo, kartu turi būti atliekamas procesinis veiksmas (paduodamas kasacinis skundas), kuriam atlikti praleistas terminas (CPK 78 straipsnis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 77 straipsnio 1 dalimi, 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacini skunda atsisakyti priimti.

Dokumentą Nr. DOK-4627, įvardytą "Prašymas Nr. 2 Paaiškinamasis Raštas", atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Dokumentą Nr. DOK-4622 atsisakyti priimti.

Netenkinti prašymo pratęsti terminą kasaciniam skundui pateikti ir procesinį dokumentą Nr. DOK-4626 grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas